

ÄLTASJÖNS FISKEVÅRDSOMRÅDESFÖRENING

c/o Sten Fogelström
 Älta Strandväg 61
 138 33 ÄLTA
 08-773 06 72
 Plusgiro 484 82 26-9

Älta 2013-03-24

Svea Hovrätt
 Mark- och Miljööverdomstolen
 Rotel 0602
 Box 2290
 103 17 STOCKHOLM

Målnummer M 10187-12 060205**angående tillstånd till uppförande och drift av anläggning för produktion av biogas och biogödsel på fastigheten Stockholm Solvärmen 1****Yttrande över handlingar, aktilagor 61 och 57**

I Mark- och Miljööverdomstolens föreläggande, daterat 2013-03-18, (aktilagor 62), har Ältasjöns Fiskevårdsområdesförening (Fvof) anmodats att komma in med yttrande över en genom ombud ingiven skrivelse från Swedish Biogas International AB (SBI) (aktilagor 61). Fvof får med anledning härav anföra följande.

I den av SBI överklagade domen är listat 32 stycken klaganden. Som motparter till dessa anges dels SBI, dels Länsstyrelsen i Stockholms län. Länsstyrelsen är således part i det nu aktuella målet. Länsstyrelsen har i målet lämnat ett yttrande, dat 2013-02-21 (aktilagor 57). Fvof vill uppmärksamma domstolen om att Länsstyrelsens yttrande är en ren partsinlaga och inte ett opartiskt yttrande av en oväldig myndighet. Eftersom vi finner innehållet i Länsstyrelsens yttrande anmärkningsvärt, omfattar våra kommentarer även detta.

Lukt

Länsstyrelsen argumenterar i sitt yttrande för att det i Boverkets allmänna råd (1995:5) angivna skyddsavståndet på 500 meter mellan avfallsanläggning och bebyggelse inte behöver tillämpas för en eventuell biogasanläggning på Solvärmen 1. Som motiv anges dels att inget särskilt avstånd för biogasanläggningar anges i råden, dels en förhoppning: "Det finns idag bättre teknik och andra försiktighetsåtgärder som motiverar att kortare avstånd till bebyggelse kan tillämpas". Fvof vill uppmärksamma domstolen om att rötsubstrat som SBI har tänkt använda är just avfall (sekunda spannmål t.ex.). Det har också under ärendets behandling, inte minst genom vittnesmålen från SBI:s anläggning i Örebro, tydligt framkommit att även biogasanläggningar som använder enbart vegetabiliska råvaror kan sprida en vedervärdig stank uppemot 2 km från anläggningen. Inom detta avstånd inryms inte bara Ältasjön, utan även 10.000-tals boende i Älta, Sköndal, Skarpnäck och Bagarmossen. Vem som drabbas beror på vindriktningen. Dessutom innefattas även stora delar av Stor-Stockholms mest centrala närreklamationsområde (Flatens naturreservat och Nackareservaten). Länsstyrelsens Miljöprövningsdelegation skriver i sitt beslut (2011-10-11, sid 16) att risken för att luktolägenheter ska uppstå är reell och att vid service och haveri kan luktpöblem inte uteslutas. Fvof anser därför att Mark- och Miljödomstolen har gjort en riktig bedömning i sitt domslut.

LJG

Lokalisering

SBI påstår i inledningen att ”Remissinstanserna har genomgående varit positiva till ansökan i förevarande mål”. Detta påstående är helt fel – de flesta som yttrat sig har varit klart negativa till lokaliseringen vid Ältasjön. Det framgår av den samrådsredogörelse som ingår i ansökan.

Såväl SBI som Länsstyrelsen menar att platsen är lämplig eftersom detaljplanen fastställts av Regeringen. Detaljplanen är förvisso fastställd av Regeringen, men de flesta klagomål som framförts till Länsstyrelsen och Regeringen, bl.a. Fvof:s, har dock varken avslagits eller prövats i sak, utan helt kort avvisats. Dessutom framgår klart av Länsstyrelsens och Regeringens beslutsdokument att dessa instanser inte gjort någon som helst egen prövning av platsens lämplighet för det avsedda ändamålet, utan enbart sett till formaliteterna i handläggningen.

SBI för ett resonemang om en alternativ lokalisering till Sofielund, tydligen för att den platsen finns omnämnd i den inaktuella lokaliseringsstudie som SBI åberopat. Det är dock ingen plats som Fvof har förordat. Eftersom de aktuella rötsubstraten (kvarnrester, sekunda spannmål, grönmassa mm) knappast finns att uppbringa hitom Södertälje menar vi att anläggningen borde placeras i nära anslutning till E4-an. Ett visst stöd för denna tankegång finner vi i Stockholms stads yttrande till Näringsdepartementet över Energiverkets övergripande biogasstrategi. I detta yttrande ingår Trafik- och Renhållningsnämndens yttrande, vari sägs:

Det är också väsentligt att konstatera att placering av produktionsanläggningen inte ur ett totalt miljömässigt och samhällsekonomiskt perspektiv behöver vara inne i storstadsregionen även om biogasen har sin huvudsakliga avsättning där. I framtiden där all näring i form av rötrest återförs till jordbruket måste distributionen och transportererna av såväl substrat och biogas som rötrest tas med för att få ett effektivt system för den framtida biogasstrategin. Verkligheten är ju den att distributionen av rötresten ger upphov till mer transportarbete än utvecklad insamling, substrattransport och distribution av biogas tillsammans gör.

En ytterligare omständighet, som talar mot placeringen vid Ältasjön, har nyligen kommit till Fvof:s kännedom. Som en följd av EU:s Vattendirektiv kommer Ältasjön, och sjöarna nedströms i Nackaån, att klassificeras som en s.k. vattenförekomst. Av detta följer att vissa miljö kvalitetsnormer skall vara uppfyllda, bl.a. måste mängden totalfosfor i Ältasjön minskas med ungefär en tredjedel. För att uppnå detta måste åtgärder vidtagas vid alla dagvattenutsläpp i Ältasjön. Av handlingarna i tillståndsärendet framgår att SBI tilltänkta anläggning på Solvärmen 1 kommer att ge ett ökat utsläpp av fosfor och kväve, vilket då kommer i konflikt med kravet på minskade utsläpp. Dessutom medger SBI att en del händelser som läggs dem till last (exempelvis oönskade utsläpp) är sådana som kan förväntas inom en verksamhet av den typ som SBI bedriver (aktbilaga 61, pkt 9.2).

Vandel

Länsstyrelsen har i sitt yttrande helt underlåtit att beröra den omständigheten att SBI i tre kommuner ådragit sig åtalansmälningar (Stockholm, Örebro och Katrineholm). Ej heller nämner Länsstyrelsen något om att SBI fortlöpande bryter mot de villkor som följer av de tillstånd man fått. Ej heller nämner Länsstyrelsen något om att SBI sviker de löften man under samråden ger betr konsekvenser om lukt och annat. Länsstyrelsen var närvarande vid sammanträdet på Nacka Tingsrätt 2012-09-11 och borde rimligtvis då ha uppfattat åtminstone en del av SBI:s ovan nämnda tillkortakommanden.

LSR

SBI:s lista över en del av flera års händelser vid olika anläggningar bekräftar enbart vad som tidigare framkommit betr SBI:s oförmåga att hantera sina anläggningar. SBI lägger helt skulden på bolagets nyligen avgångne VD. SBI vill tolka en vag protokollsnotering som ett friskrivande av styrelsen från allt ansvar (aktbilaga 61, bilaga 3). Det är dock helt osannolikt att övriga styrelseledamöter under flera års tid svävat i okunnighet om vad som försiggått i bolaget. Skulle så varit fallet har man brustit i det ansvar man har som ledamot i en bolagsstyrelse. I vilket fall som helst ändrar det inte SBI:s vandel till det bättre.

- - - -

Sammanfattningsvis anser Fvof att det som SBI och Länsstyrelsen nu anfört inte ändrar vår uppfattning att det var rätt av MMD att upphäva Länsstyrelsens beslut och därmed avslå SBI:s ansökan

- dels därför att lokaliseringen till Skarpnäck var felaktig
- dels därför att SBI saknar den kompetens och det ansvar som krävs för att sköta sina anläggningar

ÄLTASJÖNS FISKEVÅRDSOMRÅDESFÖRENING

Sten Fogelström
Ordförande

Lars Johansson
Sekreterare